ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.7.2024 г.
COM(2024) 282 final

2024/0156 (NLE)

Предложение за

# РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз при преразглеждането на член 6 от Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити**

# ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

## 1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза във връзка с преразглеждането на член 6 от Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“).

## 2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

### 2.1. Споразумение за официално подкрепяните експортни кредити

Споразумението представлява „джентълменско споразумение“ (с незадължителен характер) между Австралия, ЕС, Канада, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Обединеното кралство, САЩ, Турция, Швейцария и Япония („участниците“), с което се осигурява рамка за реда за ползване на официално подкрепяните експортни кредити. На практика това означава, че с него се цели създаване на еднакви условия на конкуренция между участниците (при които конкуренцията се основава на цената и качеството на изнасяните стоки и услуги, а не на осигурените финансови условия) и премахване на субсидиите и изкривяванията на търговията във връзка с официално подкрепяните експортни кредити. Споразумението влезе в сила през април 1978 г. То е с неограничен срок на действие и въпреки че се ползва с административна подкрепа от секретариата на ОИСР, то не е акт на ОИСР[1].

Споразумението подлежи на редовно актуализиране, като се взема предвид развитието в областта на финансовите пазари и политиката, засягащо предоставянето на официално подкрепяните експортни кредити. Споразумението беше транспонирано с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета[2], вследствие на което придоби правно задължителен характер в ЕС. Преразглежданията на условията на споразумението се включват в правото на ЕС чрез делегирани актове в съответствие с член 2 от Регламент (ЕС) № 1233/2011.

### 2.2. Участници в споразумението и във вземането на решения

Европейската комисия представлява Съюза на заседанията на участниците, както и при писмените процедури за вземане на решения от участниците. Решенията по всички изменения на споразумението се вземат с консенсус.

### 2.3. Предвиденият акт на участниците

На равнището на участниците в споразумението се обсъжда възложено преразглеждане на член 6 от споразумението въз основа на предложения от Съюза и редица други участници. Общата цел на предложенията е споразумението да се приведе в съответствие с международните цели в областта на климата, като се разшири обхватът на съществуващата в член 6 забрана за подкрепа на електроцентрали, работещи с изгаряне на въглища без улавяне и съхранение на въглерод, така че да се обхване целият сектор на енергията от изкопаеми горива, освен при ограничени и ясно определени обстоятелства.

---

[1] Както е определено в член 5 от Конвенцията на ОИСР.

[2] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

Промяната е подкрепена от научни доказателства. В своя анализ „Нетни нулеви емисии до 2050 г.“[3] Международната агенция по енергетика (МАЕ) посочва, че за да бъдат постигнати нулеви нетни емисии, не следва да се правят нови инвестиции в доставките на изкопаеми горива след 2021 г. Освен това много правителства на държави от ОИСР и агенции за експортно кредитиране вече поеха ангажименти да направят нужните промени в политиката си по различни начини — с приемането на политики на национално равнище за постепенно преустановяване на оказваната подкрепа, както и чрез присъединяване към многостранни изявления като изявлението относно международната публична подкрепа за прехода към чиста енергия по време на 26-ата Конференция на ООН по изменението на климата. През април 2023 г. министрите на държавите от Г-7 по въпросите на климата, енергетиката и околната среда припомниха ангажимента си да приведат в съответствие официалното международно финансиране с целите на Парижкото споразумение, като отбелязаха също нуждата да се вземат под внимание националната сигурност и геостратегическите интереси. Важността на анализа на МАЕ и на Междуправителствения комитет на ООН по изменението на климата (МКИК) беше призната от Съвета в неговите заключения от март 2022 г., в които се посочва, че държавите членки имат намерението да определят до края на 2023 г. „в националните си политики своите научнообосновани срокове за прекратяване на официално подкрепяните експортни кредити за проекти в сектора на енергията от изкопаеми горива, освен при ограничени и ясно определени обстоятелства, които са в съответствие с ограничението за глобално затопляне от 1,5°C и целите на Парижкото споразумение“[4].

С предвидения акт би се установило общо правило, че е възможно да не бъдат отпускани официално подкрепяни експортни кредити и обвързана помощ за сектора на енергията от изкопаеми горива, освен при ограничени и ясно определени обстоятелства, които са в съответствие с ограничението за глобално затопляне от 1,5°C и целите на Парижкото споразумение. С него няма да се определи естеството на посочените обстоятелства, а ще се предостави свобода на преценка на участниците в техния подход. Дисциплината по отношение на използването на тази гъвкавост ще бъде гарантирана чрез задължения за прозрачност.

## 3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Тъй като е от решаващо значение общността на ОИСР за експортни кредити да превърне по подходящ начин целите на политиката в областта на климата в правила на споразумението и в практически мерки, Съюзът ще настоява на предстоящите заседания да бъде постигнато съгласие относно посоченото постепенно преустановяване на оказваната подкрепа. Няколко други участници вероятно ще настояват за същата посока, а трети обявиха тази година, че ще преустановят подкрепата си за сектора на енергията от изкопаеми горива, които горят без улавяне и съхранение на въглерод. Съюзът следва да може да заеме позиция по преразглеждането на член 6 от споразумението. В приложението към настоящото предложение за решение на Съвета се съдържа последното предложение на ЕС за постигане на съгласие по споразумението. Позицията на Съюза следва да бъде той да се присъедини към консенсуса за решение на ОИСР, ако то съответства на това предложение за постигане на съгласие.

---

[3] https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050

[4] Заключения на Съвета относно експортните кредити, одобрени от Съвета (Икономически и финансови въпроси) на 3855-ото му заседание от 15 март 2022 г. (https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7101-2022-INIT/bg/pdf.).

## 4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

### 4.1. Процесуалноправно основание

*4.1.1. Принципи*

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“[5].

*4.1.2. Приложение в конкретния случай*

Предвиденият акт може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС, а именно върху Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета. Това е така поради член 2 от посочения регламент, който гласи, че „Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 3 за изменение на приложение II в резултат на измененията на насоките, договорени от участниците в споразумението“. Това включва изменения на приложенията към споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

### 4.2. Материалноправно основание

*4.2.1. Принципи*

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза.

*4.2.2. Приложение в конкретния случай*

Основната цел и съдържание на предвидения акт са свързани с експортните кредити, които попадат в обхвата на общата търговска политика. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207 от ДФЕС.

### 4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

## 5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с предвидения акт ще се измени споразумението, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането му.

---

[5] Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

2024/0156 (NLE)

Предложение за

# РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

## относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз при преразглеждането на член 6 от Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Насоките, съдържащи се в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), бяха транспонирани, вследствие на което придобиха правно задължителен характер в Съюза по силата на Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета[6].

(2) В съответствие с член 6 от споразумението участниците в споразумението („участниците“) следва да преразгледат този член с цел посочените в него условия да станат по-строги, което да допринесе за постигането на общата цел за справяне с изменението на климата.

(3) Предвиденото решение за преразглеждане на член 6 от споразумението следва да бъде в съответствие с международните ангажименти на Европейския съюз съгласно Парижкото споразумение и политиката на Съюза в областта на климата.

(4) В своите заключения относно експортните кредити от 15 март 2022 г. Съветът на Европейския съюз вече обяви намерението на държавите членки да определят до края на 2023 г. в националните си политики своите научнообосновани срокове за прекратяване на официално подкрепяните експортни кредити за проекти в сектора на енергията от изкопаеми горива, освен при ограничени и ясно определени обстоятелства, които са в съответствие с ограничението за глобално затопляне от 1,5°C и целите на Парижкото споразумение.

(5) Целесъобразно е да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза по отношение на преразглеждането на член 6 от споразумението, тъй като предвиденото решение на участниците в споразумението ще бъде обвързващо за Съюза и може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на Съюза по силата на член 2 от Регламент (ЕС) № 1233/2011,

[6] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45) („Регламент (ЕС) № 1233/2011“).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

*Член 1*

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза, е той да се присъедини към консенсуса на участниците в споразумението относно преразглеждането на член 6 от споразумението и други свързани членове в съответствие с приложението към настоящото решение.

*Член 2*

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на  година.

*За Съвета*
*Председател*